

Til Planteavlskonsulenterne m.fl.

Månedsoversigt over sygdomme og skadedyr. April 1985

Sygdomme på landbrugsplanter

Overvintringen af vinterrug var de fleste steder god. Af 67 indberetninger fra konsulenterne svarede 6%, at der var tale om svage angreb af sneskimmel, hovedsagelig Fusarium nivale.

Vinterhveden overvintrede generelt godt, men med store variationer. Gennemgående overvintrede sorten Kraka fint, men enkelte steder udvintrede den totalt, især på de lettere jorder, og på jorder, hvor græs var forfrugt. Engelske sorter som Imba og Longbow samt Triticale-sorterne klarede sig dårligst.

Dårlig overvintring skyldtes først og fremmest frost. Ca. 15% af indberetningerne viste udbredte/stærke skader.

Vinterbyggen. For første gang efter at vi begyndte at dyrke vinterbyg i 1976 har vinterbyggen generelt udvintret i så høj grad, at ca. 50% af de tilsåede marker måtte sås om. Årsagen var frost og vandskade, hvor trådkøllesvampen Typhula og sneskimmelssvampen Fusarium nivale må anses som sekundære skadegørere. Af sorterne klarede de seksradede sig bedst, heriblandt Hasso, Mammut og Tapir, hvorimod den toradede Igri klarede sig dårligst.

Fra flere lokaliteter, bl.a. Vestsjælland er der indberettet om total omsåning i en hel egn. Den bedste overvintring kunne man finde på Lolland-Falster og Østjylland. Som landsgennemsnit fra 61 konsulenter havde 84% vurderet skaderne som udbredte/stærke.

Overvintring af græsfrøafgrøder. Dårlig overvintring har især været aktuel i rajgræsserne, specielt ital. rajgræs. 40% af indberetningerne blev karakteriseret som udbredte/svage skader og 8% som udbredte/stærke.

Overvintring af kløvergræsmarker. Dårlig overvintring er især set i andet-års marker, hvor det mest er gået ud over rødkløver samt rajgræs. Ca. 22% af indberetningerne karakteriseredes som udbredte/stærke skader.

Meldug. Angreb af meldug er kun set yderst sporadisk i rugen. I hveden er gennemsnittet 8% i gruppen sjældne/svage.

I vinterbyggen var ca. 8% i gruppen udbredte/svage, altså noget mere end i vinterhveden. På Nordfalster er der i enkelte marker observeret et kraftigt angreb i hveden og vinterbyggen.

Skader i roekuler. Ca. 10% i gruppen udbredte/stærke skader skyldes frost med efterfølgende forrådnelse eller for megen varme grundet et for tykt snedække.

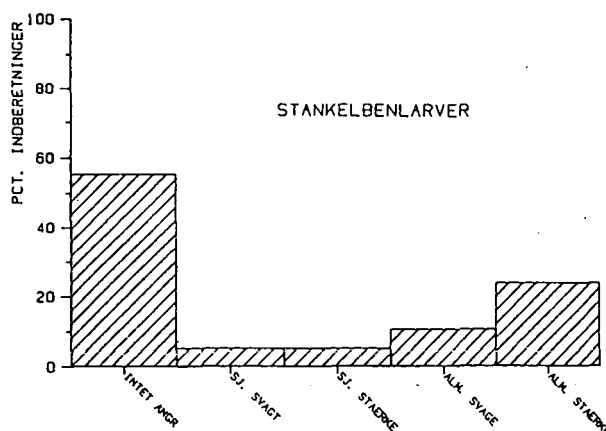
Overvintring af frøafgrøder af rodfrugt. Frosten var hård ved disse afgrøder. Der er således indberettet ca. 42% i gruppen udbredte/stærke skader.

Overvintring af raps. Marker med for små planter har klaret sig dårligst. Indberetningerne viser store forskelle i vinterskaderne. Ca. 12% af indberetningerne var i gruppen udbredte/ stærke skader.

Kartoffelkuler - overvintring. Ca. 9% af disse indberetninger lå i gruppen udbredte/stærke skader.

Skadedyr på landbrugsplanter

Indberetningerne i april måned har omfattet smælderlarver, stankelbenlarver, hårmylglarver, fritfluelarver og rapsjordloppens larve. For smælderlarver, hårmylglarver og rapsjordloppens larve gælder, at udbredelsen samt angreb har haft et meget begrænset omfang. For de 3 arter skadedyr ligger 85% af besvarelsene i gruppen "intet angreb". Udbredelsen og angreb af stankelbenlarver fremgår af nedenstående oversigt.

Halvdelen (55%) af besvarelsene noterer ubetydelige angreb. Omkring 25% af besvarelsene har registreret udbredte kraftige angreb af stankelbenlarver.

Angreb af fritfluelarver forekommer relativt sjældent, idet omkring 70% noterer ubetydelige angreb. Resultaterne fra 1985 er sammenholdt med de tilsvarende fra 84.

Udbredelse og angreb af fritfluelarver i 1984 og 85.

	1984	1985
intet/ubetydeligt angreb	66,7	68,4
sjældne svage angreb	22,2	21,1
sjældne stærke angreb	4,9	2,6
alm. svage angreb	6,2	6,6
alm. stærke angreb	0	1,3

Det bemærkes, at der ikke er sket væsentlige forskydninger fra 1984 til 85, hverken i udbredelse eller angrebsstyrke.

Med venlig hilsen

Oplysningstjenesten

BW/FL/KL (07.05.85/kflar/mos7-85.fl)

Til Planteavlsvkonsulenterne m.fl.

MANEDSOVERSIGT OVER SYGDOMME OG SKADEDYR

555. MAJ 1985

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

Fysiogene sygdomme på korn

Kuldeskade er indberettet for ganske få marker med svage til middelstærke angreb. Det fremgår af bemærkningerne, at væksten har været længe om at komme i gang efter vinteren.

Lyspletsyge har i vintersæden og vårbyggen været observeret i ganske få marker, hvor angrebsstyrken var svag til middel i næsten alle tilfælde.

Svampesygdomme hos korn

Maj måned har på grund af tørre forhold de fleste steder været præget af svage svampeangreb. Sammenlignet med 1984 er meldugangrebet i år kommet senere i vårbyg.

Meldug (*Erysiphe graminis*) i vinterbyg er observeret i få marker, hovedsageligt med svage angreb. Middelstærke angreb hidrører kun fra ca 8% af indberetningerne. Af sorterne kan det nævnes, at Igri var mest angrebet efterfulgt af Gerbel.

I vinterhveden er meldug indberettet i få marker, hvor 70% af indberetningerne havde svage angreb. Af sorterne var Kanzler og Disponent de mest angrebne efterfulgt af Kraka, Anja og Vuka.

I vårbyg er meldug fundet i under 10% af markerne. Der var gennemgående tale om svage angreb i disse marker. Af de 8-10 mest solgte sorter, var Jonna og Jenny de mindst angrebne. I det følgende ses indberetninger for meldug i vårbyg.

M E L D U G I V Å R B Y G 31. M A J - 7. J U N I

Antal avlere med:

Region	0	1-5	6-10	11-20	21-50	51-100% meldug	I alt
N-Sjælland	1	0	1	0	0	0	2
Midt-V-Sjæll	6	1	0	0	0	0	7
Lo-Fa, SØ-Sj	5	3	0	0	1	0	9
Bornholm	1	0	0	1	1	0	3
Fyn	2	1	0	0	0	0	3
Sønder-Jyll	8	1	0	1	1	0	11
Vest-Jylland	3	1	0	0	1	0	5
Øst-Jylland	1	0	0	0	0	0	1
Himmerland	0	0	0	0	0	0	0
Nord-Jylland	1	0	0	0	0	0	1
I alt	28	7	1	2	4	0	42

Skoldplet (*Rhynchosporium secalis*) i vinterbyg er set i få marker, hvor 54% havde svage angreb, og ca. 30% af indberetningerne havde middelstærke angreb. Skoldplet er endvidere set enkelte steder med rigelig nedbør.

Bladplet (*Drechslera teres*) hos vinterbyg er set i få marker med svage angreb. I vårbyg er der kun tale om sporadiske angreb.

Gulrust (*Puccinia striiformis*) i hvede er kun set sporadisk.

Gråplet (*Septoria tritici*) i hvede. De fleste indberetninger viste ret udbredte, men svage angreb.

Brunplet (*Septoria nodorum*) i hvede er set i ganske få marker som enkelte pletter på nedre blade.

Rodbrand i bederoer er set i enkelte marker, næsten udelukkende med svage angreb.

SKADEDYR PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 59 planteavlskonsulenter.

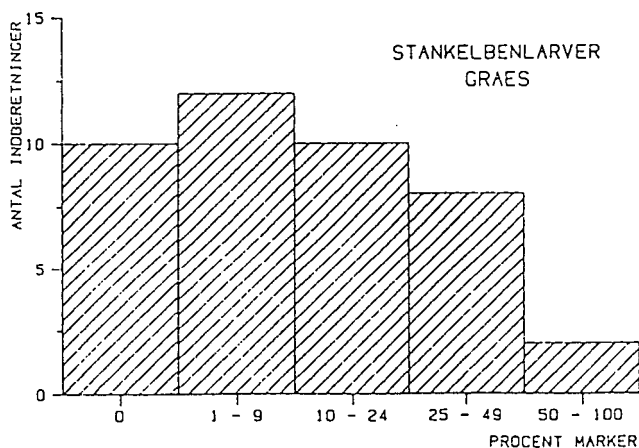
Indberetningerne for maj måned har omfattet 15 arter af skadedyr på græs, majs, raps, vårbyg, ærter og roer.

Fritfluelarver - græs, fritfluelarver - majs og havre samt smælderlarver. Udbredelsen af angreb fremgår af nedenstående oversigt.

Udbredelse	fritflue- larver græs	fritflue- larver majs	fritflue- larver havre	smælder- larver
0%	18	28	28	11
1-9%	16	4	8	27
10-24%	5	1	-	2
25-49%	1	1	-	-
50-100%	-	-	-	-

For de 4 insekter gælder i øvrigt, at angrebsstyrken bedømmes som meget svag, dog i enkelte tilfælde middelkraftig.

Stankelbenlarver. Angreb forekommer hyppigt, jvf. figur 1.

Angrebene er særligt udbredte i Jylland - specielt i Sydjylland, Sønderjylland og Midtjylland. På Sjælland er der tale om meget begrænsede forekomster. Stankelbenlarverne forekommer især i forbindelse med vårbyg og roer efter ompløjet græs. I Italiensk rajgræs i renbestand er stankelbenangreb et stort problem. For denne afgrødes vedkommende kan en bekæmpelse derfor være aktuel indtil 4-bladstadiet.

Angrebets styrke er for stankelbenlarven vurderet til intet (18 % af indberetningerne), svagt (16%), middel (37%) og kraftigt (29%).

Thrips og bladrandbiller i ærter. Udbredelsen ses af følgende opgørelse:

	thrips	bladrandbiller
Udbredelse	ært	ært
0%	3	1
1-9%	17	9
10-24%	7	8
25-49%	5	8
50-100%	10	19

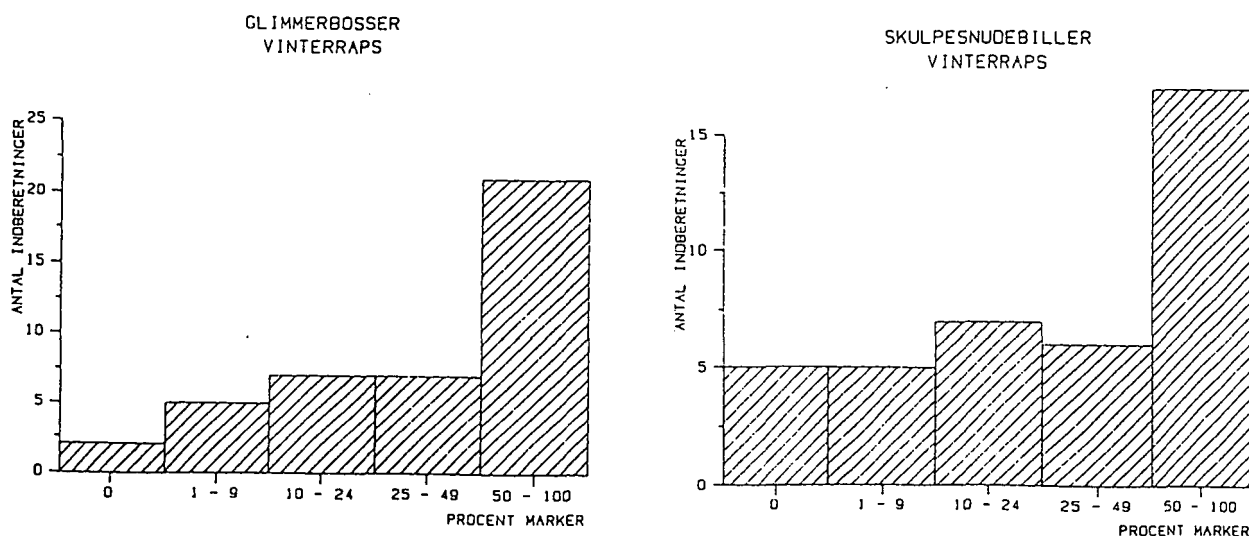
Angreb af thrips i ærter er udbredte i Midt- og Sydsjælland samt Nordjylland. Angrebets styrke i disse områder bedømmes for hovedpartens vedkommende (78%) som svagt. Kraftige angreb er kun noteret et enkelt sted.

Forekomsten af bladrandbiller er derimod meget omfattende. Dette er især gældende for Midt- og Sydsjælland, Fyn og Midtjylland. I disse områder bedømmes angrebene til svage (61%), middel (29%) og kraftige (5%).

Bladrandbillerne er normalt aktive til ind i juli, hvorfor der fortsat er grund til at holde ærtemarkerne under observation indtil udviklingsstadie 4.

Kraftige angreb af voksne bladrandbiller ses på bladene, hvorimod larvernes skader på rodknoldene ikke umiddelbart kan erkendes. Kraftige larveangreb kan som følge af larvernes fortæring af de kvælstofholdige rodknolde resultere i gulligt-visne blade, der kan ligne kvælstofmangel.

Glimmerbøsser og skulpesnudebiller i vinterraps. For begge insekters vedkommende er der tale om udbredte angreb (figur 2 og 3). For glimmerbøssens og skulpesnudebillens vedkommende kan forekomsten ikke henføres til bestemte dele af landet.

Hovedparten af vinterrapsmarkerne har haft angreb af de to skadedyr i varierende styrke. Det kolde vejr i starten af måneden hæmmede dog flyvningen af glimmerbøsser så meget, at angrebene i vinterraps var moderate. Den senere tids varme har derimod forøget aktiviteten betydeligt. Dette medfører, at vårrapsmarker i knopstadiet bør holdes under opsyn. Ved bekæmpelse af glimmerbøsser i vårraps benyttes følgende skadetærskler:

Vækststadium

Vårraps	3.1	3.3	4.1-4.3	4.4
Antal glimmerbøsser	0,5	1,0	1,0	1-2

Angreb (styrke) af skulpesnudebiller har følgende fordeling: intet (10%), svagt (41%), moderat (38%) og kraftigt (10%). Angreb af skulpesnudebiller forventes at fortsætte i vinterraps resten af juni måned. Varslingen for skulpegalmyg udsendtes den 27. maj, hvilket indebærer, at de to skadedyr nu begge forekommer i vinterraps. Områder med angreb af skulpegalmyg i 1984 og en høj tæthed af skulpesnudebiller i 1985 skal holdes under opsyn. I områder med direkte naboskab mellem vinter- og vårraps er der stor risiko for angreb af skulpesnudebiller og skulpegalmyg i vårraps.

Thrips i vårraps. Forekomst moderat over hele landet. Enkelte steder i Syd-sjælland er der tale om forekomster i hovedparten af markerne. Angrebene vurderes som svage (68%) eller middel (21%), og kun en enkelt konsulent noterer kraftige angreb.

Bladlus i vårbyg. Registreringerne viser, at der foreløbig kun er tale om svage angreb. Af oversigten ses, at de fleste bladlus i vårbyg er observeret i de sydlige egne.

B L A D L U S I V Å R B Y G 31. M A J - 7. J U N I

Antal avlere med:

Region	0	1-5	6-10	11-20	21-50	51-100% bladlus	I alt
N-Sjælland	2	0	0	0	0	0	2
Midt-V-Sjæll	5	2	0	0	0	0	7
Lo-Fa, SØ-Sj	4	2	1	0	2	0	9
Bornholm	2	1	0	0	0	0	3
Fyn	0	2	0	1	0	0	3
Sønder-Jyll	8	3	0	0	0	0	11
Vest-Jylland	5	0	0	0	0	0	5
Øst-Jylland	0	1	0	0	0	0	1
Himmerland	0	0	0	0	0	0	0
Nord-Jylland	1	0	0	0	0	0	1
I alt	27	11	1	1	2	0	42

BEDEROER

Ca. 40 konsulenter har vurderet omfang og skadevirkning af følgende skadedyr (tal angivet i procent):

SKADEDYR	ANGREB			
	intet	svagt	middel	kraftigt
Smælderlarver	22	64	11	3
Runkelroebiller	58	39	3	0
Collemboles	71	21	8	0
Tusindben	76	24	0	0
Bedefluer	71	11	14	4

Runkelroebillen forekommer i år som sidste år i nogle få marker, hvor de i enkelte tilfælde har givet anledning til skader. Runkelroebillen skader kun roerne, frem til de står med 6 løvblade. Generelt set vil det ikke mere i år kunne betale sig at bekæmpe dem. I sent såede roer bør man dog bekæmpe, hvis der forekommer flere runkelroebiller pr. plante.

Bedefluen. Udbredelse og intensitet er i år som tidligere år og findes i ca. 20% af markerne, hvoraf nogle få er kraftigt angrebet. Æglægningen på undersiden af bladene bør kontrolleres. En bekæmpelse bør foretages, når de første miner ses, og der samtidig findes æg på mange blade.

Bedelus er nu fløjet fra vinterværten (benved) ud i afgrøderne. På 40 undersøgte benvedbuske er der kun fundet bedelus på de 3, hvilket er mindre end sidste år. Allerede nu er der imidlertid fundet bedelus i nogle roemarkers. Markerne bør undersøges for bedelus, og kun ved udbredte angreb bør bekæmpelse foretages.

Ferskenlus. Også ferskenlusen er fløjet fra vinterværten og fra roekuler ud i afgrøderne. Da næsten alle roekuler - om end sent - er fjernet pr. 1. juni (Planteværnsmeddelelse nr. 10), vil risiko for udbredte angreb af virusgulsot på nuværende tidspunkt være ringe. Ferskenlus bør bekæmpes, når den konstateres adskillige steder i marken.

Thrips. Som i 1984 har der også i 1985 været udbredte angreb af thrips i bederoer. Da thrips gør størst skade på små roeplanter, vil der generelt set ikke være behov for bekæmpelse mere i år.

Til Planteavlskonsulenterne m.fl.

MÅNEDSOVERSIGT OVER SYGDOMME OG SKADEDYR

556. JUNI 1985

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 79 planteavlskonsulenter.

FYSIOGENE SYGDOMME HOS KORN

Kuldeskade. I vinterhvede - især i de engelske hvedesorter - er der iagttaget en del fysiologiske pletter og en svag rodudvikling. Dette kan føres tilbage til dårlig overvintring. I vår- og vinterbyg er ligeledes set en del fysiologiske pletter, der skyldes meldug afværgereaktioner.

Lyspletsyge har i korn optrådt i en del marker i svag-middel styrke.

Gulspidssyge er kun observeret i færre tilfælde og med svage angreb.

SVAMPESYGDOMME HOS KORN

Sammenlignet med i fjor har meldug optrådt med svagere angreb.

Meldug i vårbyg har været almindelig udbredt. I 95% af tilfældene har der dog været tale om svag-middel angrebsstyrke. I de resistente vårbygssorter som 'Jenny' og 'Tårn' har der været iagttaget meget lidt eller ingen meldug.

I vinterbyg har meldug også været almindelig udbredt, men med intet-svagt angreb i 83% af tilfældene.

I vinterhvede er meldug forekommet med forholdsvis svage angreb i de fleste egne, dog med stærke angreb i visse marker.

I rug har meldug været mindre udbredt og har optrådt med svage angreb. Udbredelsen af meldug i korn fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker i området med angreb	<u>vårbyg</u>	<u>vinterbyg</u>	<u>vinterhvede</u>	<u>rug</u>
0%	0	13	15	37
1-9%	13	12	7	17
10-24%	14	6	1	5
25-49%	26	6	1	5
50-100%	21	15	5	4

Bladplet og skoldplet i byg har været mindre udbredt og har optrådt med svage angreb.

Nøgen brand i vårbyg har været set i en del marker, men kun med få brandaks. I enkelte sorter har der været stærkere angreb, f.eks. i sorten 'Jenny'. Der er dog ikke tale om angreb af nogen økonomisk betydning. I vinterbyg er der også set brandaks, men kun med svage forekomster. Udbredelsen af de nævnte svampe fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker i området med angreb	bladplet, byg	skoldplet, byg	nøgen brand, vårbyg	nøgenbrand, vinterbyg
0%	16	11	13	20
1-9%	32	33	17	9
10-24%	13	14	6	5
25-49%	4	5	10	3
50-100%	5	9	8	7

Gulrust i hvede har kun været lidt udbredt og optrådt i svag styrke. I 95% af indberetningerne var der tale om intet-svagt angreb. I de sydlige egne er der rapporteret om enkelte stærkere angreb i de modtagelige sorter.

Brunrust er set i få marker med lav styrke. Det samme er gældende for bygrust.

Heller ikke hvedens brunplet har optrådt i stor styrke; svampen er fundet i en del marker, men med intet-svagt angreb i 98% af tilfældene. Det samme gælder hvedens gråplet, der normalt ikke trives på hvede, når klimaet bliver varmere og mindre fugtigt.

Udbredelsen af svampene fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker i området med angreb	gulrust	brunrust	bygrust	brunplet	gråplet
0%	59	66	58	29	24
1-9%	10	2	8	21	20
10-24%	-	-	-	4	6
25-49%	-	-	-	8	6
50-100%	3	3	3	8	11

SYGDOMME HOS RODFRUGTER

Bederoer

Lyspletsyge er registreret i en del marker, men overvejende med svage angreb.

Gulsot har kun optrådt sporadisk og med svage angreb.

Rodbrand har været almindelig udbredt. Der er tale om svag-middel angrebsstyrke og kun set få tilfælde med kraftige angreb.

Oversigt over udbredelsen af sygdomme i bederoer:

<u>Undersøgte marker i området med angreb</u>	<u>lyspletsyge</u>	<u>gulsot</u>	<u>rodbrand</u>
0%	12	57	7
1-9%	30	3	17
10-24%	20	-	19
25-49%	4	-	13
50-100	5	2	10

KARTOFLER

Bladrullesyge og rynkesyge har kun været mindre udbredt og har optrådt med lav angrebsgrad.

Angreb af sortbensyge har været set i få marker med intet-svag angrebsstyrke i 76% af tilfældene.

Oversigt over udbredelsen af svampesygdomme i kartofler:

<u>Undersøgte marker i området med angreb</u>	<u>bladrullesyge</u>	<u>mosaik og rynkesyge</u>	<u>sortbensyge</u>
0%	19	15	11
1-9%	5	8	13
10-24%	3	2	2
25-49%	-	-	-
50-100	-	-	-

SVAMPESYGDOMME HOS RAPS

Storknoldet knoldebægersvamp er kun registreret i få marker og med svage angreb. Det samme er tilfældet for skulpesvamp. Gråskimmel er fundet i en mindre del af markerne, men også i svag styrke.

Udbredelse af svampesygdomme i raps:

<u>Undersøgte marker i området med angreb</u>	<u>storknoldet knoldebægersvamp</u>	<u>skulpesvamp</u>	<u>gråskimmel</u>
0%	49	43	43
1-9%	2	3	5
10-24%	-	-	-
25-49%	-	-	2
50-100	1	2	5

SVAMPESYGDOMME HOS BÆLGPLANTER

Der har overvejende været tale om lave angreb af svampe i ærter og hestebønner.

Gråskimmel er optrådt i en mindre del af markerne, men kun med svage angreb. Visnesyge har også kunnet findes i nogle marker, men kun med svage angreb. Det samme er tilfældet for ærtesyge og ærteskimmel.

Ærtesygdommene bør fortsat holdes under opsyn - især under fugtige forhold er der fare for opformering af svampene.

I hestebønner er der set chokoladeplet i nogle marker, men der er overvejende tale om svage angreb.

Hestebønnebladplet har ikke været særlig udbredt, og der er kun set svage angreb.

Udbredelsen af svampesygdomme i ærter og hestebønner:

Undersøgte marker i området med angreb	gråskim-mel, ærter	visne-syge, ærter	ærte-syge	ærte-skim-mel	chokola-deplet, heste-bønne	heste-bønne blad-plet
0%	43	50	49	46	28	31
1-9%	13	8	6	10	4	2
10-24%	2	-	2	1	-	-
25-49%	2	-	-	1	2	-
50-100%	3	2	2	2	1	1

SVAMPESYGDOMME HOS FRØGRÆSSER

Meldug og i mindre grad bladplet og rust er set i nogle arter, men der er overvejende tale om svage angreb.

SKADEDYR PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 79 planteravlskonsulenter.

SKADEDYR I KORN

Udbredelse af havrenematoder, bladlus, sadelgalmyg, thrips og fritfluer fremgår af den følgende oversigt:

Undersøgte marker i området med angreb	havre-nematoder	bladlus	sadel-galmyg	thrips	fritfluer
0%	38	18	64	29	24
1-9%	27	24	1	22	26
10-24%	1	4	-	5	4
25-49%	1	16	-	5	3
50-100%	1	13	1	9	5

Havrenematoder. I 10 ud af 56 indberetninger er der tale om middelstærke til kraftige angreb. Angreb af havrenematoder ser ud til at være lidt stærkere end sidste år.

Bladlus i korn. Blandt de 72 indberetninger forekommer der middelstærke til stærke angreb i 12 tilfælde. Væsentlige angreb af bladlus har fortrinsvis fundet sted i de sydøstlige egne. Som helhed må angrebet af bladlus betegnes som moderat.

Sadelgalmyg. Kun svage angreb. Der er stadig ingen tendens til en opblussen af angreb af dette skadedyr.

Thrips. I 8 ud af 64 indberetninger forekommer der middelstærke til stærke angreb. Betydningen af thrips som skadegørere i korn bliver nok undervurderet. I Sverige anser man skadetærsklen for at være omkring 10 dyr pr. aks.

Fritfluer. Kun i 5 ud af 57 indberetninger oplyses der om middelstærke til stærke angreb. Angreb af fritfluer i år synes at være svagere end i 1984.

Stængelmøl. På Sjælland er der fundet tilfælde af stængelmøl (*Ochsenheimeria vacculella*) i enkelte vårbygmarker. Erfaringerne med dette skadedyr, der forårsager hvidaks, er endnu begrænsede.

SKADEDYR I BEDEROER.

Udbredelse af skadedyr i bederoer fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker i om- rådet med angreb	roene- matoder	bedelus	fer- skenlus	ådsel- biller	vikler larver	bede- fluer
0%	60	31	56	17	29	2
1-9%	-	24	12	33	28	19
10-24%	-	9	1	11	4	11
25-49%	-	5	-	4	4	10
50-100%	1	4	2	4	7	34

Roenematoder. Ingen indberetninger om væsentlige angreb, men måske overser man pletvise angreb - fortrinsvis på let jord. Det er let på nuværende tidspunkt at konstatere angreb ved forsigtigt at grave planterne op. På rødderne af angrebne planter ses hvide, millimeterstore, citronformede hunner af roenematoder.

Bedebladlus forekommer udbredt, men fortrinsvis som svage angreb. Bedebladlusen er væsentlig mere udbredt end sidste år.

Ferskenbladlus forekommer kun i meget beskedent omfang og kun med svage angreb.

Ådselbiller forekommer mere udbredt end i 1984, men kun 8 indberetninger ud af 69 oplyser om middelstærke angreb.

Viklerlarver forekommer udbredt, men kun 3 indberetninger oplyser om middelstærke angreb.

Bedefluer er almindelig udbredt, og 40 ud af 70 indberettere anfører, at der forekommer middelstærke og kraftige angreb.

SKADEDYR I ÆRTER

Cnephasia spp. Viklerlarver i ærter er i visse egne almindelig udbredt, men kun 3 oplyser om middelstærke angreb.

Ærtevikleren er hidtil kun forekommet i beskedent omfang. I alt 17 ud af 54 indberettere oplyser om svage angreb, og én om middelkraftige angreb.

Ærtelus. Kun 6 ud af 65 indberettere oplyser om udbredt forekomst, men kun svage angreb er konstateret.

SKADEDYR I HESTEBØNNER

Cnephasia spp. Blandt de 39 indberetninger indeholder kun de 6 oplysninger om forekomst, og der forekommer kun svage angreb.

SKADEDYR I RAPS

Udbredelse af skadedyr i vinterraps:

Undersøgte marker i området med angreb	<u>skulpesnudebiller</u>	<u>skulpegalmyg</u>
0%	3	3
1-9%	11	15
10-24%	16	10
25-49%	11	7
50-100%	29	35

Skulpesnudebiller. Angreb af snudebiller har været meget udbredte, og 40 ud af 70 indberettere oplyser om middelstærke til kraftige angreb i vinterraps.

Skulpegalmyg. Ligesom for snudebillers vedkommende har angreb af skulpegalmyg været udbredte, og også om dette skadedyr er der 40 blandt 70 indberetninger, som beretter om middelstærke til stærke angreb.

Udbredelse af skadedyr i vårraps:

Undersøgte marker i området med angreb	<u>kål thrips</u>	<u>glimmer bøsser</u>	<u>krusesy- gegalmyg</u>	<u>kålflue- larver</u>	blad- ribbesnu- debiller	<u>kålmøl</u>
0%	24	1	41	38	49	43
1-9%	12	5	8	14	5	6
10-24%	11	5	2	2	-	3
25-49%	6	12	-	-	-	-
50-100%	8	46	2	2	2	1

Kåltrips. Blandt de 56 indberettere oplyser 20, at ingen angreb er konstateret. I alt 24 beretter om svage angreb, 11 om middelstærke og én om kraftige angreb. Udbredelse og angreb synes at være væsentlig mere udtalte end i 1984.

Glimmerbøsser. Udbredt forekomst, og 48 ud af 69 indberettere oplyser om middelstærke til kraftige angreb.

Krusesygegalmyg. Kun én enkelt indberetter oplyser om middelkraftige angreb, 10 om svage, og 34 har ikke set angreb.

Kålfluer er kun konstateret i beskedent omfang og kun med svage angreb.

Kålmøl forekommer kun i beskedent omfang, og kun 4 indberettere oplyser om svage angreb.

Bladribbesnudebiller. Kun én indberetter har konstateret kraftige angreb. I alt 8 oplyser om svage angreb, og 35 har ikke konstateret angreb.

Foreløbig Månedsoversigt over de meteorologiske forhold ved nogle danske synop-stationer for juni 1985.

Lufttemperatur °C								
Station	Middel	Normal Middel	Absolut		Antal døgn		Nedbør (mm)	Normal (mm)
			Min	Max	Frost	Nedbør		
Ålborg	12,9	14,1	5,1	24,5	0	13	70	42
Dybvad	12,4	13,5	4,0	23,4	0	9	57	55
Thisted Fl.	12,0	14,1	2,4	21,4	0			
Karup	13,0	14,3	3,5	26,8	0	13	54	52
Ålestrup	13,3	14,6	4,0	26,1	0	13	51	51
Foulum	12,8	14,5	4,3	25,9	0	15	59	50
Tirstrup	13,4	14,4	0,6	26,0	0	12	53	51
Tvingstrup	13,3	14,3	4,0	26,8	0	13	46	50
Billund	12,7	14,1	2,6	27,0	0	14	48	52
Esbjerg Fl.	12,0	14,4	2,4	25,6	0	15	42	45
Skrydstrup	13,2	14,1	3,8	26,6	0	15	86	50
Jyndevad	12,5	14,5	2,3	26,5	0	16	81	48
Beldringe	13,6	14,5	4,8	26,5	0	11	36	45
Holbæk						13	58	53
Værløse	13,5	14,9	3,4	26,3	0	15	71	50
Tune	13,7	14,8	4,1	26,5	0	14	88	48
Tyvelse	13,2	15,0	4,7	25,3	0	17	60	50
Maribo	13,8	15,0	6,0	24,9	0			
Rønne	13,8	13,7	4,7	24,8	0	13	34	40

Udarbejdet den 1. juli 1985 af Jordbrugsmeteorologisk Tjeneste på grundlag af data fra Meteorologisk Institut.

Med venlig hilsen
Planteværnscentret

PLANTEVÆRNSMEDDELELSE

Statens
Planteavlsforsøg

Planteværnscentret

Lottenborgvej 2
2800 Lyngby
Tlf. (02) 87 25 10

Nr.: 36

Dato: 7. august 1985

Til Planteavlskonsulenterne m.fl.

MÅNEDSOVERSIGT OVER SYGDOMME OG SKADEDYR

557. JULI 1985

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 63 planteavlskonsulenter.

FYSIOGENE SYGDOMME HOS KORN

Fysiogene pletter. Disse pletter forekommer hvert år i forskellig grad hos forskellige sorter. De kan også forekomme i aksene, og må ikke forveksles med angreb af hvedens brunplet eller gråskimmel.

Udbredelsen af fysiologiske pletter og svidninger fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Fysiologiske pletter	Svidninger
0%	7	10
1-9%	10	13
10-24%	9	11
25-49%	7	3
50-100%	6	2

Undersøgte marker med angreb i området er de enkelte konsulenter vurdering af antal marker i deres område, som er angrebet. Eksempelvis vurderer 7 konsulenter, at fysiologiske pletter findes i 25-49% af markerne i deres område.

Årsagen til svidninger skyldes bl.a. sprøjtning ved høje temperaturer.

Der har endvidere været indberetninger om en del golde små-aks, hvilket tilskrives fysiogene forhold.

SVAMPESYGDOMME HOS KORN

Meldug har været almindelig udbredt, men i langt de fleste tilfælde har der været tale om angreb i svag-middel styrke.

Udbredelsen af meldug i korn fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Meldug, vinterhvede	Meldug, vårhvede	Meldug, byg	Meldug, rug	Meldug, havre
0%	1	8	1	19	18
1-9%	8	2	4	22	10
10-24%	13	4	19	8	12
25-49%	16	5	22	6	2
50-100%	23	8	17	5	8

Bladplet i vårbyg har kunnet findes i en del marker, men der var overvejende tale om svage angreb.

Angrebet af skoldplet i vårbyg var meget svagt og optrådte i få marker.

Nøgen brand i vårbyg var ret hyppig og forekom i 13% af tilfældene med kraftige angreb. Udbredelsen fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Bladplet, vårbyg	Skoldplet, vårbyg	Nøgen brand, vårbyg
0%	5	36	1
1-9%	20	5	11
10-24%	18	1	15
25-49%	16	-	15
50-100%	3	1	20

Gold- og knækkefodsyge i vinterhvede forekom i en del marker med svage angreb og enkelte angreb af middel styrke. Dårlig rodudvikling efter vinteren har mange steder påvirket planterne. Også i vårbyg er der set svage angreb.

Skarp øjeplet er i vinterhvede set i flere marker, men overvejende med svage angreb.

Udbredelsen af sygdommene fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Goldfodsyge, vinterhvede	Goldfodsyge, vårbyg	Knækkefodsyge, vinterhvede	Knækkefodsyge, vårbyg	Skarp øjeplet, vinterhvede
0%	5	25	16	32	20
1-9%	26	18	20	9	15
10-24%	20	6	14	4	3
25-49%	5	-	5	1	4
50-100%	3	2	2	3	2

Hvedens brunplet er forekommet i flere marker, men der var tale om svag-middel angrebsstyrke. Det samme er tilfældet for hvedens gråplet. De to svampe kan normalt adskilles ud fra pyknidernes farve; brune (brunplet) og sorte (gråplet).

Gulrust har ikke været særlig udbredt og har overvejende optrådt i svag styrke.

Brunrust og aksfusariose i vinterhvede har været observeret i flere marker, men optrådt i svag styrke - se oversigten:

Undersøgte marker med angreb i området	Brunplet, vinterhvede	Gråplet, vinterhvede	Gulrust, vinterhvede	Brunrust, vinterhvede	Aksfusariose, vinterhvede
0%	8	10	43	38	14
1-9%	14	9	13	12	11
10-24%	7	6	0	2	1
25-49%	5	2	0	1	5
50-100%	7	7	3	2	4

SVAMPESYGDOMME HOS BÆLGPLANTER

Gråskimmel har været langt den hyppigste og mest udbredte svamp i ærter.

Svampen forekom i flere tilfælde med middel-kraftige angreb.

Angrebsstyrken af ærtesyge, visnesyge og ærteskimmel må betegnes som overvejende svag. Dog har der været en del middel-kraftige angreb af ærteskimmel. Udbredelsen af ærtesygdomme fremgår af oversigten:

Undersøgte marker med angreb i området	Ærtesyge	Visnesyge	Ærteskimmel	Gråskimmel
0%	10	20	7	1
1-9%	15	11	10	4
10-24%	6	4	9	11
25-49%	4	1	7	8
50-100%	4	2	8	19

I hestebønner kunne chokoladeplet findes i flere marker, men overvejende med svagere-middel angreb. Hestebønnebladplet var mindre hyppig og optrådte med svage angreb.

SYGDOMME HOS RODFRUGTER

Samtlige 63 konsulenter beretter om 0% bederoe-marker i deres område med virusgulsot. Faren for tabsvoldende angreb af gulsot er nu overdrevet.

Styrken og udbredelsen af lyspletsyge hos bederoer var svagt-middel og styrken og udbredelsen af magnesiummangel intet-svagt. Der er ikke rapporteret om bormangel. Rodbrand blev konstateret i færre bederoemarkers i overvejende svag-middel styrke.

I kartofler var der overvejende tale om intet-svagt angreb af kartoffelskim-
mel, sortbensyge, mosaik- og bladrullesyge samt rodfiltsvamp. Udbredelsen
af svampene fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med Kartoffel- angreb i området	Kartoffel- skimmel	Sortben- syge	Mosaik- syge	Bladrulle- syge	Rodfilt- svamp
0%	18	7	10	9	8
1-9%	5	15	7	6	7
10-24%	6	3	4	3	2
25-49%	4	1	1	1	5
50-100%	1	1	1	1	2

SVAMPESYGDOMME I RAPS

Der har overvejende været tale om intet eller svage angreb af svampesyg-
domme i vinter- og vårraps.

Udbredelsen af svampesygdomme fremgår af oversigten:

Undersøgte marker med angreb i området	Storknoldet knoldbægersvamp		Gråskimmel vår- raps	Skulpesvamp		Rodhalsrød vinter- raps
	vinter- raps	vår- raps		vinter- raps	vår- raps	
0%	28	36	21	24	31	33
1-9%	17	5	6	18	12	4
10-24%	1	1	3	3	1	-
25-49%	2	-	1	1	-	-
50-100%	1	1	3	5	1	2

Der har været indsendt rapsplanter med sortvisne toppe. Jordprøver har
vist lave bortal i pletter i disse marker.

SKADEDYR PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 63 planteavlskonsulenter.

SKADEDYR I KORN

Udbredelsen af bladlus og havrenematoder fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte mar- ker med angreb i området	Bladlus, vinter- hvede	Bladlus, rug	Havrene- matoder, havre	Havrene- matoder, vårhvede	Havrene- matoder, vårbyg
0%	17	19	17	23	22
1-9%	3	20	17	1	19
10-24%	1	9	4	1	3
25-49%	1	1	1	-	1
50-100%	2	4	1	1	1

Angrebet af bladlus i vinterhvede, vårbyg og rug må overvejende betegnes som intet-svagt. Dog forekom enkelte stærke angreb i vinterhvede og vårbyg. Bladluspopulationen blev i år forholdsvis sent parasitteret.

Havrenematoder optrådte i havre og vårbyg med svag-middel styrke. I vårhvede var der intet angreb i 22 ud af 24 indberetninger.

Udbredelsen af thrips, fritfluer og kornbladbiller var følgende:

Undersøgte marker med angreb i området	Thrips, vinterbyg	Thrips, vårbyg	Thrips, rug	Thrips, havre	Fritfluer, havre	Kornbladbiller, vårbyg
0%	24	25	26	25	18	6
1-9%	5	10	5	6	16	10
10-24%	3	6	1	2	5	6
25-49%	1	2	3	2	5	13
50-100%	5	6	11	6	3	26

Thrips. Der har overvejende været tale om intet-svage angreb. I rug og havre er der dog tale om flere angreb af middel styrke. De hvide bladskeder er karakteristiske for angreb.

Fritfluer. 2. generation er lidt senere end normalt og flyver stadig. Der har overvejende været tale om svage angreb.

Kornbladbiller optrådte med svag-middel angreb.

Angrebet af sadelgalmyg i vårbyg og hvedegalmyg i hvede var ubetydeligt.

SKADEDYR I BÆLGPLANTER

Udbredelsen af skadedyr fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Ærtebladlus	Ærteviklere	Ærtethrips	Bedebladlus, hestebønne
0%	5	28	11	6
1-9%	16	21	4	3
10-24%	13	2	5	1
25-49%	14	1	6	6
50-100%	13	2	5	6

Ærtebladlus; 16 ud af 60 indberettere rapporterer om middel-kraftige angreb. Angrebsstyrken af ærteviklere og ærtethrips betegnes overvejende som intet-svag. I hestebønne optrådte bedelus i middel-kraftig styrke i 9 ud af 21 indberetninger.

SKADEDYR I BEDEROER

Udbredelsen fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Ferskenlus	Bedelus	Uglelarver	Roenematoder
0%	8	2	20	19
1-9%	14	5	4	1
10-24%	8	7	3	-
25-49%	2	7	-	-
50-100%	4	16	2	1

Ferskenbladlus har optrådt i intet-svag styrke i 32 af 35 indberetninger. I alt 32 ud af 37 indberettere noterer angrebet af bedebladlus som svagt-middel, dog med kraftigere angreb i de sydlige egne. Angrebet af uglelarver er svagt, men larverne bør fortsat følges. Af roenematoder er der kun i et enkelt tilfælde registreret kraftigt angreb.

SKADEDYR I RAPS

Udbredelsen af skulpesnudebiller og skulpegalmyg i vinter- og vårraps fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Skulpesnudebiller, vinterraps	Skulpesnudebiller, vårraps	Skulpegalmyg, terraps	Skulpegalmyg, vårraps
0%	5	13	2	16
1-9%	2	9	1	11
10-24%	7	3	3	-
25-49%	5	5	8	3
50-100%	16	4	20	4

Skulpesnudebiller og skulpegalmyg angreb vinterraps med svag-middel styrke og i enkelte tilfælde med kraftig styrke. I vårraps var der overvejende tale om intet-svage angreb.

For øvrige skadedyr var udbredelsen følgende:

Undersøgte marker med angreb i området	Kålmøl, vinterraps	Kålmøl, Kålfluer, vårraps	Kålfluer, vinterraps	Kålfluer, vårraps	Krusesyge, vårraps
0%	21	22	16	13	19
1-9%	3	4	4	8	4
10-24%	-	-	2	3	-
25-49%	-	-	-	-	2
50-100%	2	2	2	1	1

Der var tale om intet eller svag angrebsstyrke for alle de nævnte skadedyr. Det samme var tilfældet for bladribbesnudebille, kålsommerfugl og kålbladlus.

Foreløbig Månedsoversigt over de meteorologiske forhold ved nogle danske synop-stationer for juli 1985.

Station	Lufttemperatur °C							
	Middel	Normal Middel	Absolut		Antal døgn		Nedbør (mm)	Normal (mm)
			Min	Max	Frost	Nedbør		
Ålborg	15,5	16,4	7,5	25,7	0	17	44	70
Dybvad	14,6	15,9	6,0	24,6	0	18	97	75
Thisted Fl.	14,9	16,4	5,8	26,7	0			
Karup	15,8	16,3	5,7	27,7	0	15	81	85
Ålestrup	15,8	16,6	6,1	26,1	0	15	66	81
Foulum	15,3	16,4	7,3	25,5	0	18	74	83
Tirstrup	15,8	16,2	3,6	26,5	0	15	73	67
Tvingstrup	15,7	16,2	6,0	26,6	0	13	80	73
Billund	15,3	16,0	4,9	26,0	0	18	83	87
Esbjerg Fl.	14,8	16,5	7,0	25,7	0	15	91	75
Skrydstrup	15,8	16,0	6,8	27,4	0	16	103	85
Jyndevad	15,1	16,4	7,6	26,2	0	14	89	80
Beldringe	16,0	16,5	6,7	27,8	0	16	78	65
Holbæk						13	68	68
Værløse	15,9	16,9	6,5	26,2	0	18	64	75
Tune	15,9	16,9	7,2	26,6	0	15	75	62
Tyvelse	15,6	17,0	5,7	26,5	0	18	111	70
Maribo	16,3	17,0	7,6	27,6	0			
Rønne	16,7	16,5	5,8	26,4	0	12	45	55

Udarbejdet den 1. august 1985 af Jordbrugsmeteorologisk Tjeneste på grundlag af data fra Meteorologisk Institut.

Med venlig hilsen

Planteværnscentret

MÅNEDSOVERSIGT OVER SYGDOMME OG SKADEDYR 558. AUGUST 1985

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 61 planteavlskonsulenter.

SYGDOMME HOS KORN

Goldfodsyge (*Gaeumannomyces graminis*) og knækkefodsyge (*Pseudocercospora herpotrichoides*) har hos vinterhvede optrådt i svag-middel styrke i ca. 90% af tilfældene, mens angrebet af skarp øjeplet (*Rhizoctonia cerealis*) har været intet-svagt. Flere vinterhvedeplanter lider stadig af et svækket rodnet efter vinteren - kompenserende roddannelser ses

I vårbyg er angrebet af goldfodsyge registreret som intet-svagt hos 91% af konsulenterne. Styrken af knækkefodsygeangrebet i rug er overvejende angivet som svagt-middel (87% af tilfældene)

Udbredelsen af fodsygdommene fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker* med angreb i området	Goldfod- syge, vinter- hvede	Knække- fodsyge, vinter- hvede	Skarp øjeplet, vinter- hvede	Goldfod- syge, vårbyg	Knække- fodsyge, rug
0%	7	7	21	23	8
1-9%	23	30	22	23	29
10-24%	22	16	3	7	15
25-49%	3	5	1	1	3
50-100%	4	1	-	-	1

Angrebsstyrken af aksfusariose (*Fusarium spp.*) hos vinterhvede vurderer 71% af konsulenterne som svag-middel, mens 27% beretter om "intet angreb". I alt 9 konsulenter rapporterer, at aksfusariose er udbredt i over 24% af

* Undersøgte marker med angreb i området er de enkelte konsulenters vurdering af antal marker i deres område, som er angrebet. Eksempelvis vurderer 22 konsulenter, at goldfodsyge findes i 10-24% af markerne i deres område.

markerne i deres område. Der har været flere forespørgsler om aksfusariose end normalt. Det ustadige vejr har endvidere medført mange sekundære svampe i aksene.

I august er der ligeledes modtaget aksprøver med angreb af gråskimmel ("øjepletter") (*Botrytis cinerea*). Dette fandtes ligeledes i bygaks (mørke kerner).

Der har ikke været indberetninger om stinkbrand (*Tilletia caries*) i vinterhvede.

SVAMPESYGDOMME HOS RAPS

I vårraps må angrebet af gråskimmel (*Botrytis cinerea*) betegnes som svagt (70% af indberetningerne) og angrebet af skulpesvamp (*Alternaria brassicola*, *A. brassicae*) som svagt-middel (77% af indberetningerne). Gråskimmel har også optrådt med primært angreb og gav anledning til forveksling med storknoldet knoldbægersvamp. Om styrken af kålbrot (*Plasmodiophora brassicae*) og rodhalsråd (*Phoma lingam*) i vårraps berettes der om "intet angreb" i de fleste tilfælde (67% henholdsvis 80% af indberetningerne). Dog beretter 6 konsulenter om kraftige angreb af kålbrot i deres område i vårraps (Midt-vestsjælland (3), Nordjylland (2) og Fyn (1)).

Udbredelsen af de nævnte sygdomme fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Gråskimmel, vårraps	Skulpesvamp, vårraps	Kålbrot, vårraps	Rodhalsråd, vårraps
0%	12	14	38	41
1-9%	23	19	12	7
10-24%	11	8	1	1
25-49%	8	6	-	1
50-100%	2	10	-	-

Storknoldet knoldbægersvamp (*Sclerotinia sclerotiorum*) har i vårraps overvejende optrådt med intet-svag styrke (81% af indberetningerne) - 4 konsulenter beretter dog om kraftige angreb i deres område, heraf var 2 konsulenter i Midt-vestsjælland, 1 konsulent på Fyn og 1 i Nordjylland.

Der har fra Sjælland været indberetninger om fremskyndet skårlægningstidspunkt grundet angreb af storknoldet knoldbægersvamp i vårraps.

Udbredelsen af storknoldet knoldbægersvamp fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Storknoldet knoldbægersvamp, vårraps	Storknoldet knoldbægersvamp, vinterraps
0%	24	27
1-9%	20	20
10-24%	8	1
25-49%	3	1
50-100%	4	-

I vinterraps betegnes angrebsstyrken i alle tilfælde som intet-svagt, og kun i enkelt konsulent på Fyn betegner angrebsstyrken som kraftig.

SVAMPESYGDOMME HOS BÆLGPLANTER

Knap halvdelen af konsulenterne beretter om kraftige angreb af gråskimmel (*Botrytis cinerea*) i ærter. Kun 12% beretter om intet-svag angrebsstyrke. Angrebet af ærtesyge (*Ascochyta spp.*) betegnes overvejende som svagt-middel (83% af tilfældene). Dog beretter 2 konsulenter om kraftige angreb i deres område (Fyn og Vestjylland). Angrebet er i år kommet forholdsvis sent.

I hestebønner betegnes angreb af chokoladeplet (*Botrytis cinerea*, *B. fabae*) som svagt-middel (81% af tilfældene), dog med indberetninger om kraftige angreb i Midt-vestsjælland og Østjylland.

Angrebsstyrken af hestebønnebladplet (*Ascochyta fabae*) rapporteres udelukkende som intet-middel.

Udbredelsen af de nævnte sygdomme fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Gråskimmel, ærter	Ærtesyge, ærter	Chokoladeplet, hestebønner	Hestebønnebladplet, hestebønner
0%	1	9	5	10
1-9%	3	13	5	5
10-24%	7	15	6	4
25-49%	6	8	1	-
50-100%	43	11	11	1

SYGDOMME I RODFRUGTER

Angrebet af virusgulsot (*Beta virus 4*) betegnes af 84% af konsulenterne som intet-svagt. Kun 3 konsulenter rapporterer om kraftige angreb (Vestjylland, Østjylland og Nordjylland).

Meldugangrebet (*Erysiphe betae*) betegnes som intet-svagt og et enkelt tilfælde med middel angrebsstyrke.

Mangel på mangan (lyspletsyge), magnesium og bor betegnes overvejende som intet-svagt.

Udbredelsen af sygdommene fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Virusgulsot, bederoer	Meldug, bederoer	Lyspletsyge, bederoer	B-mgl, bederoer	Ma-mgl, bederoer
0%	6	35	17	38	27
1-9%	16	14	20	12	20
10-24%	10	1	14	-	1
25-49%	14	-	-	-	2
50-100%	12	-	-	-	-

I kartofler rapporteres angrebsstyrken af kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*) overvejende som svag-middel (83% af tilfældene). Specielt i industri-sorter har angrebet bredt sig i august.

Angrebet af sortbensyge (*Pectobacterium carotovorum* var. *atrosepticum*), mosaik- og rynkesyge samt bladrullevirus må alle betegnes som overvejende svage, mens kartoflens rodfiltsvamp (*Rhizoctonia solani*) optrådte i svag-middel styrke. Forekomsten af magnesiummangel rapporteres som intet-svagt.

Udbredelsen af sygdommene i kartofler fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Kartoffelskimmel	Sortbensyge	Mosaik- og rynkesyge	Blad-rulle-virus	Rodfilt-svamp	Magnesium-mangel
0%	3	6	8	8	5	11
1-9%	7	8	6	6	5	7
10-24%	8	5	3	4	6	2
25-49%	4	1	2	1	3	1
50-100%	8	4	1	-	3	-

SKADEDYR I LANDBRUGSAFGRØDER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 61 planteavlskonsulenter.

SKADEDYR I VÅRRAPS

Angrebet af skadedyr i vårraps er overvejende rapporteret som værende intet-svagt, og kun helt enkelte konsulenter betegner angrebsstyrken som middel. Der er indberettet om følgende skadedyr i vårraps: kålmøl (*Plutella xylostella*), kålfluer (*Delia radicum*, *D. floralis*), kålbladlus (*Brevicoryne brassicae*), bladribbesnudebiller (*Ceutorrhynchus pallidactylus*), kålsommerfugle (*Pieris brassicae*, *P. rapae*) og krusesygegalmyg (*Contarinia nasturtii*).

Bladribbesnudebiller efterlader lyse, visne stængler (kan forveksles med storknoldet knoldebægersvamp). Åbnes stænglen, ses ekskrementer, og et udgangshul efter larven kan iagttages.

Udbredelsen af de nævnte skadedyr i vårraps ses af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Kålmøl	Kålfluer	Kålbladlus	Bladribbesnudebiller	Kålsommerfugle	Krusesygegalmyg
0%	41	33	37	33	33	41
1-9%	10	10	11	12	13	6
10-24%	1	4	4	3	1	1
25-49%	-	2	-	1	2	1
50-100%	1	1	1	1	1	1

SKADEDYR I BÆLGPLANTER

Angrebet af ærtebladlus (*Acyrtosiphon pisum*) i ærter rapporteres overvejende som svagt-middel (87% af indberetningerne), dog med enkelte forholdsvis sene, kraftigere angreb. Ærteviklere (*Cydia nigricana*) forekom med svage angreb.

I kløver optrådte bladrandbiller (*Sitona spp.*) i svag-middel styrke, mens 3 konsulenter beretter om kraftige angreb i deres område. Dette kan skyldes det øgede ærteareal.

I hestebønner betegnes angrebet af bedebladlus (*Aphis fabae*) som svag-middel.

Udbredelsen af skadedyr i bælplanter fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Ærtebladlus, ært	Ærteviklere, ært	Bladrandbiller, kløver	Bedebladlus, hestebønne
0%	8	26	6	7
1-9%	18	24	16	7
10-24%	13	8	14	6
25-49%	14	-	6	-
50-100%	4	-	7	11

SKADEDYR I RODFRUGTER

I bederoer optrådte ferskenbladlus (*Myzus persicae*) med svage angreb (67% af indberetningerne), og kun 1 konsulent beretter om kraftige angreb. Bedebladlus (*Aphis fabae*) forekom overvejende med svag-middel angrebsstyrke, dog rapporteres om kraftige angreb fra 5 konsulenter (Midt-vestsjælland (2), Lolland-Falster + Sydøstsjælland (1), Fyn (1) og Østjylland (1)).

Kun 5 konsulenter beretter om forekomst af roecystenematoder (*Heterodera schachtii*). Der var tale om både svage og kraftige angreb.

Uglelarver optrådte mest med intet-svagt angreb, hvilket også gælder bede-fluer (*Pegomya hyoscyami*). Dog beretter 4 konsulenter om kraftige angreb af bedefluer.

Udbredelsen af de nævnte skadedyr i bederoer fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Fersken-bladlus	Bedeblad-lus	Roecyste-nematoder	Uglelar-ver	Bede-fluer
0%	13	2	37	22	21
1-9%	17	9	4	16	14
10-24%	8	9	-	10	2
25-49%	5	14	-	4	9
50-100%	7	22	-	1	4

I kartofler berettes udelukkende om intet, og fra 2 konsulenter om svage angreb af kartoffelcystenematoder (*Globodera rostochiensis*, *G. pallida*), mens angrebet af knoporme (*Agrotis segetum*) angives som intet-svagt i 91% af tilfældene. Der er ikke rapporteret om coloradobiller (*Leptinotarsa decemlineata*) i kartofler.

Knoporme i gulerødder forekom overvejende med lav angrebsstyrke.

Udbredelsen af de nævnte skadedyr fremgår af følgende oversigt:

Undersøgte marker med angreb i området	Kartoffelcyste-nematoder	Knoporme, kartofler	Knoporme gulerødder
0%	26	19	15
1-9%	2	9	4
10-24%	-	2	2
25-49%	-	-	-
50-100%	-	-	1

Fugleskader i raps, korn og ærter betegnes overvejende som intet-svage, dog med enkelte indberetninger om middel-kraftige angreb i alle afgrøder, især i raps.

Foreløbig Månedsoversigt over de meteorologiske forhold ved nogle danske synop-stationer for august 1985.

Lufttemperatur °C								
Station	Middel	Normal Middel	Absolut		Antal døgn		Nedbør (mm)	Normal (mm)
			Min	Max	Frost	Nedbør		
Ålborg	14,8	16,0	6,9	21,8	0	21	84	72
Dybvad	14,3	15,3	5,0	20,8	0	26	109	80
Thisted Fl.	14,6	16,1	5,3	23,6	0			
Karup	15,3	15,7	7,3	25,3	0	21	85	93
Ålestrup	15,4	15,9	6,4	25,3	0	23	87	85
Foulum	14,9	15,8	6,9	24,8	0	22	69	87
Tirstrup	15,2	15,7	5,0	23,6	0	18	69	82
Tvingstrup	15,5	15,8	7,0	24,8	0	18	67	79
Billund	14,9	15,7	6,1	24,5	0	23	138	90
Esbjerg Fl.	14,4	16,4	5,4	24,2	0	20	122	85
Skrydstrup	15,7	15,8	7,4	24,2	0	23	89	95
Jyndevad	14,9	16,2	8,0	25,6	0	16	92	102
Beldringe	15,7	16,1	6,2	25,0	0	17	67	75
Holbæk						17	63	65
Værløse	15,6	16,4	7,0	24,7	0	12	76	70
Tune	15,7	16,5	7,4	25,1	0	15	76	60
Tyvelse	15,8	16,4	5,6	24,8	0	18	70	70
Maribo	16,0	16,9	7,1	25,5	0			
Rønne	16,4	16,9	9,1	25,3	0	12	59	55

Udarbejdet den 3. september 1985 af Jordbrugsmeteorologisk Tjeneste på grundlag af data fra Meteorologisk Institut.

Med venlig hilsen
Planteværnscentret

Til Planteavlskonsulenterne m.fl.

Nr.: 41

Dato: 4. oktober 1985

MÅNEDSOVERSIGT OVER SYGDOMME OG SKADEDYR

- 559. SEPTEMBER 1985

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 55 planteavlskonsulenter.

September var præget af nedbørsmængder over normalen og lavere middeltemperaturer end normalt i de fleste områder.

MANGELSYMPTOMER OG SYGDOMME HOS RODFRUGTER

Mangelsymptomer i bederoer som følge af manganmangel (lyspletsyge), magnesium- og bormangel (hjerte- og tørforrådnelse) har kun været lidt udbredt og været set med svage angreb. Dette kunne forventes grundet fugtige vejrforhold. Udbredelsen og styrken ses af følgende oversigt:

Angrebsgrad:	Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af		
	manganmangel	magnesiummangel	bormangel
0%	21	21	36
1-9%	22	23	12
10-24%	6	6	1
25-49%	-	-	-
50-100%	-	-	-
Styrke:			
Intet	18	17	28
Svagt	23	24	14
Middel	3	4	-
Kraftigt	-	-	-

Angrebsstyrken af virusgulsot (*Beta virus 4*) betegner 64% af konsulenterne som intet-svagt. Kraftige angreb rapporteres dog fra Vestjylland, Østjylland og Nordjylland. Nogle marker er totalt gule - kvælstof-udvaskning er formentlig årsag til en del af denne gulfarvning på lokaliteter i det jyske om-

råde. De svage angreb er set på Sjælland, Lolland-Falster, Bornholm og til dels Fyn. Angrebene kom i år forholdsvis sent.

Meldugangrebet (*Erysiphe betae*) er på grund af det fugtige vejr kun set på færre steder med ubetydelige angreb.

Bladsygdommene pletskimmel (*Ramularia beticola*), Cercospora-bladplet (*Cercospora beticola*) og bederust (*Uromyces betae*) er registreret som værende uden betydning. Udbredelsen og styrken af de nævnte sygdomme fremgår af følgende oversigt:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af sygdommene					
Angrebsgrad:	virusgulrot	meldug	pletskimmel	Cercospora-bladplet	bederust
0%	-	31	30	30	30
1-9%	10	12	6	4	8
10-24%	8	4	-	-	-
25-49%	13	-	-	-	-
50-100%	23	-	-	-	-
Styrke:					
Intet	1	24	22	22	25
Svagt	34	15	6	4	6
Middel	16	-	-	-	-
Kraftigt	4	-	-	-	-

I kartofler har udbredelsen og styrken af knoldsygdomme været følgende:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af					
Angrebsgrad:	våd råd	kartoffel-skurv	rodfilt-svamp	kartoffel-skimmel	ringrust
0%	6	-	3	2	11
1-9%	9	9	5	9	4
10-24%	4	7	7	5	-
25-49%	-	4	3	5	-
50-100%	-	3	1	2	-
Styrke:					
Intet	5	1	4	2	9
Svagt	11	13	9	12	4
Middel	2	8	6	8	-
Kraftigt	-	-	-	-	-

Angreb af kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*) i knolde - specielt i industrisorter - har været meget udbredt og mere end i de foregående år. Årsagen er den megen nedbør i august-september, der har vanskeliggjort bekæmpelsen. Skimmelsporerne er i stedet skyllet ned til knoldene. Svampesporerne kan leve i fugtig jord i op til 1 måned.

Øvrige sygdomme på kartoffelknolde har været almindeligt forekommende, men med svagere angreb.

SYGDOMME HOS BÆLGPLANTER

I hestebønner er der kun rapporteret om stærke angreb af chokoladeplet (*Botrytis cinerea*, *B. fabae*) i Vest- og Østjylland. Svampen optræder overvejende med intet-svagt angreb i 67% af indberetningerne. Hestebønnebladplet (*Ascochyta fabae*) og hestebønnerust (*Uromyces viciae-fabae*) har været lidt udbredte og optrådt med svage angreb, dog med et kraftigt angreb af hestebønnebladplet i Vestjylland - se følgende oversigt:

Angrebsgrad:	Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af		
	chokoladeplet	hestebønnebladplet	hestebønnerust
0%	7	9	14
1-9%	6	6	-
10-24%	4	1	2
25-49%	2	1	1
50-100%	4	1	-
Styrke:			
Intet	5	6	11
Svagt	9	5	1
Middel	5	3	2
Kraftigt	2	1	-

SYGDOMME I MAJS OG FRØGRÆS

Der er kun rapporteret om lidt udbredte og meget svage angreb af majssygdommene fusariose (*Fusariose spp.*) (sortsforskelle) og majsbrand (*Ustilago maydis*). Majsbrand optræder også mest under tørre forhold.

Rust (*Puccinia spp.*) og græsmeldug (*Erysiphe graminis*) i frøgræs er også kun set i få marker med meget svage angreb - dog er der registreret et kraftigt tilfælde af rust og græsmeldug i eng-rapgræs på Møn.

Udbredelse og angrebsstyrke af de nævnte sygdomme fremgår af følgende oversigt:

Angrebs- grad:	Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig an- grebsgrad og angrebsstyrke af			
	fusariose, majs	majsbrand, majs	rust, frøgræs	græsmeldug, frøgræs
0%	16	23	14	12
1-9%	7	2	7	8
10-24%	-	-	2	1
25-49%	1	-	-	-
50-100%	-	-	-	-
Styrke:				
Intet	10	16	9	9
Svagt	8	2	7	7
Middel	-	-	1	-
Kraftigt	-	-	1	1

SKADEDYR I LANDBRUGSAFGRØDER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 49 planteavlskonsulenter.

SKADEDYR I RODFRUGTER

Grundet de fugtige vejrforhold har angreb af knoporme (*Agrotis segetum*) i bederoer, kartofler og gulerødder været mindre udbredte og overvejende optrådt med svag styrke. Bedeugler, kålugler m.fl. (*Discestra trifolii*, *Mamestra brassicae m.fl.*) trives også bedst under tørre vejrforhold - ugleerne har dog været almindelig udbredte, men kun fra Nordjylland berettes om kraftigt angreb. 1985 er tredje år i træk med stærke angreb af uglelarver i bederoer i Nordjylland.

Angrebet af roecystenematoder (*Heterodera schachtii*) i bederoer har været uden betydning - se følgende oversigt:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af

Angrebs- grad:	knoporme, bederoer	knoporme, kartofler	knoporme, bederoer	bedeugler, kålugler m.fl., bederoer	roecys- tenema- toder
0%	17	17	10	14	41
1-9%	17	11	6	9	5
10-24%	8	4	-	9	-
25-49%	3	1	-	8	-
50-100%	4	-	-	9	-
Styrke:					
Intet	12	13	8	11	27
Svagt	25	11	5	21	3
Middel	7	4	1	14	1
Kraftigt	-	-	-	1	-

SKADEDYR I BÆLGPLANTER

Angrebet af bladrandbiller (*Sitona spp.*) i hvid- og rødkløver har været forholdsvis udbredt og optrådt med middel-kraftig styrke i 61% af indberetningerne. Kraftige angreb forekom i Vestjylland (3 indberetninger) Fyn (2), Lolland-Falster-Sydøstsjælland (2), Midtvestsjælland (1). Med lavere temperatur forventes det, at bladrandbillerne nu går i vinterhi. 1985 er andet år i træk med stærke angreb af bladrandbiller i sensommeren i kløver, sikkert som følge af det stærkt øgede ærteareal (opformering af bladrandbiller). Måske er det en skadegører, der skal ofres større opmærksomhed i fremtiden.

Kløversnudebiller (*Apion spp.*) i hvid- og rødkløver har optrådt i færre marker og overvejende med svage angreb. Kun fra Nordjylland berettes om kraftigt angreb.

Angrebet af stængelnematoder (*Ditylenchus dipsaci*) i hvid- og rødkløver samt i lucerne har været uden betydning - se følgende oversigt:

Angrebs- grad:	Antal konsulenter med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og angrebsstyrke af			
	bladrand- biller, hvid- og rødkløver	kløversnude- biller, hvid- og rødkløver	stængelnema- toder, hvid- og rødkløver	stængelne- matoder, lucerne
0%	7	14	29	26
1-9%	8	12	1	-
10-24%	4	2	-	-
25-49%	8	2	-	-
50-100%	19	3	-	-
Styrke:				
Intet	5	10	21	18
Svagt	11	12	1	-
Middel	19	5	-	-
Kraftigt	8	1	-	-

SKADEDYR I KORSBLOMSTREDE, GRÆS OG GULERØDDER

Angrebet af jordlopper (*Phyllotreta spp.*) i vinterraps har været uden betydning. Kålsommerfugle (*Pieris brassicae*, *P. rapae*) har kunnet findes i flere kålmarker, men overvejende med svage angreb.

Angreb af fritfluens 3. generation (*Oscinella frit*) i slæt- og udlægsmarker blev mindre end normalt på grund af det ugunstige vejr. Der berettes derfor om mindre udbredte og overvejende svage angreb. Kraftigt angreb er dog rapporteret fra Himmerland.

Løvsnudebille-angreb (*Phyllobius pyri*) i græs har været uden betydning. Angreb forekommer ofte på lette jorder under tørre forhold.

I gulerødder har gulerodsfluen (*Psila rosae*) i år optrådt i usædvanlig svag styrke, bortset fra på Samsø. Der er ikke rapporteret om angreb af nematoder (*Heterodera carotae*) i gulerødder, men angreb forekommer i nogen udstrækning på Lammefjordsarealer.

Grundet de meget fugtige forhold har agersnegle været mere udbredt end normalt. Fra Østjylland og Himmerland rapporteres om kraftige angreb.

Udbredelsen og angrebsstyrken af fritfluer og agersnegle fremgår af følgende oversigt:

Angrebsgrad:	Antal konsulenterbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af	
	fritfluer, slæt- og udlægsmarker	agersnegle
0%	16	13
1-9%	15	6
10-24%	7	7
25-49%	2	1
50-100%	3	2
Styrke:		
Intet	10	9
Svagt	23	8
Middel	3	5
Kraftigt	1	2

ANDRE FORHOLD

Uvejret den 6.-7. september med storm og hagl var i flere områder årsag til store frø- og kernetab. Hagl var kun skyld i en lille del af tabet. Hele 56% af konsulenterne beretter om kraftige "angreb" som følge af stormen. Udbyttetabet på landsbasis anslås til 3-4% i kornafgrøder. Ligeledes har der som følge af stormen været indberetninger om "væltesyge" i fremspiret vinterraps.

Det usædvanlige nedbørsrige vejr har ligeledes givet besvær med at få ærterne høstet. Der berettes om flere uhøstede marker, fortrinsvis fra de nordlige egne. Fra Herning berettes om enkelte ompløjede ærtemarker - ærterne dyrkedes på uvandet sandjord og var meget angrebet af gråskimmel (*Botrytis cinerea*), hvorfor høst skønnedes urentabelt.

Foreløbig Månedsoversigt over de meteorologiske forhold ved nogle danske synop-stationer for september 1985.

Station	Lufttemperatur °C							
	Middel	Normal Middel	Absolut		Antal døgn		Nedbør (mm)	Normal (mm)
			Min	Max	Frost	Nedbør		
Ålborg	11,1	12,8	0,4	18,9	0	22	93	69
Dybvad	10,5	12,1	-1,0	18,6	1	21	100	80
Thisted Fl.	11,6	13,2	-0,3	18,0	1			
Karup	11,4	12,4	0,4	19,3	0	22	89	80
Ålestrup	11,6	12,5	1,0	20,0	0	21	80	78
Foulum	11,3	12,5	2,3	19,9	0	20	67	79
Tirstrup	11,5	12,5	-1,0	20,3	1	20	89	63
Tvingstrup	12,1	12,6	3,0	20,0	0	16	64	77
Billund	11,1	12,5	-1,3	20,0	1	21	107	88
Esbjerg Fl.	11,3	13,6	1,5	17,1	0	17	66	85
Skrydstrup	12,0	12,8	0,8	21,6	0	19	85	85
Jyndevad	11,8	13,0	2,3	21,6	0	16	75	88
Beldringe	12,2	13,0	1,8	21,1	0	18	59	60
Holbæk						17	50	55
Værløse	11,7	13,1	0,4	20,8	0	22	70	60
Tune	12,1	13,1	1,7	20,7	0	20	56	56
Tyvelse	12,3	13,1	1,8	20,1	0	17	94	65
Maribo	12,6	13,6	3,6	20,5	0			
Rønne	11,9	13,8	1,6	20,1	0	16	58	60

Udarbejdet den 1. oktober 1985 af Jordbrugsmeteorologisk Tjeneste på grundlag af data fra Meteorologisk Institut.

Med venlig hilsen
Planteværnscentret

Statens
Planteavlsforsøg

Planteværnscentret

Lottenborgvej 2
2800 Lyngby
Tlf. (02) 87 25 10

Til Planteavlskonsulenterne m.fl.

Nr.: 44

Dato: 5. november 1985

MÅNEDSOVERSIGT OVER SYGDOMME OG SKADEDYR

560. OKTOBER 1985

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 40 planteavlskonsulenter.

Oktober var præget af nedbørsmængder langt under normalen i de fleste områder. Middelterperaturen lå over normalen, især i begyndelsen af måneden.

SYGDOMME HOS KORN OG GRÆSSER

Gule planter i vinterbyg og til dels i vinterhvede har været almindelig udbredt, især på sammenkørt jord. Udbredelsen er dog lidt mindre end tidligere år. Symptomerne ses hvert efterår og skyldes forbigående kvælstof- og iltmangel. Gulfarvningen ses ofte omkring 3-4 bladstadiet, hvor planterne skifter fra det primære til sekundære rodnet. Kalktrang kan i vinterbygmarker også være årsag til symptomerne.

Meldug (*Erysiphe graminis*) i vinterbyg er registreret i flere marker, men med svage angreb. I hvede er angreb også indrapporteret, men med svagere angreb end i vinterbyg. I rug er meldug ikke forekommet.

Udbredelsen og styrken af de nævnte sygdomme fremgår af oversigten:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af					
Angrebsgrad:	gule planter, vinterbyg	gule planter, vinterhvede	meldug, vinterbyg	meldug, vinterhvede	meldug, vinter-rug
0%	10	25	25	34	36
1-9%	14	10	10	2	-
10-24%	12	2	1	-	-
25-49%	4	1	2	1	-
50-100%	1	2	2	1	1
Styrke:					
Intet	5	16	17	20	21
Svagt	21	13	13	3	-
Middel	10	1	1	-	-
Kraftigt	-	-	-	-	-

Gulrust (*Puccinia striiformis*) i hvede og bygrust (*Puccinia hordei*) i vinterbyg er ikke registreret.

Spiringsfusariose (*Fusarium spp.*) i korn er forekommet, men med svage angreb.

Bygbladplet (*Drechslera teres*) og skoldplet (*Rhynchosporium secalis*) i vinterbyg har været set i flere marker. Der er tale om svage angreb, dog beretter 2 konsulenter fra Grindsted om kraftige angreb af bygbladplet.

I frøgræsser er rust (*Puccinia spp.*) og græsmeldug (*Erysiphe graminis*) forekommet, især i engrapgræs men også i rajgræs, dog kun med svagere angreb.

Udbredelsen og styrken af de nævnte sygdomme fremgår af oversigten:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af					
Angrebsgrad:	spirings- fusariose, korn	bygblad- plet, vin- terbyg	skold- plet, vinterbyg	rust, frøgræs	græsmel- dug, frø- græs
0%	25	25	30	22	23
1-9%	7	4	3	4	4
10-24%	-	3	-	2	3
25-49%	-	3	3	-	-
50-100%	1	3	1	1	1
Styrke:					
Intet	16	17	16	15	15
Svagt	7	9	6	5	5
Middel	-	1	-	1	2
Kraftigt	-	2	-	-	-

SYGDOMME HOS VINTERRAPS SAMT HVID- OG RØDKLØVER

Der er ikke indberettet om angreb af rodbrand (*Pythium spp.*, m.m.) i vinterraps og af kløverknoldbægersvamp (*Sclerotinia trifoliorum*) i hvid- og rød-kløver er kun berettet om et enkelt tilfælde.

MANGELSYMPTOMER OG SYGDOMME HOS RODFRUGTER

Manganmangel (lyspletsyge), magnesium- og bormangel i bederoer må som i sidste måned betegnes som lidt udbredt og er forekommet med svage angreb. Dette skyldes bl.a. fugtige forhold i vækstperioden.

Virusgulsot (*Beta virus 4*) har været ret udbredt, og 44% af konsulenterne betegner angrebene som middel-kraftige. Kraftige angreb berettes bl.a. fra Nord- og Østjylland. I nogle tilfælde er markerne helt gulfarvede i disse områder. Angrebene kom i år forholdsvis sent.

Violet rodfiltsvamp (*Rhizoctonia crocorum*) var lidt udbredt og optrådte med yderst svage angreb.

Meldug (*Erysiphe betae*) har været set i flere marker, men angrebet kom som i 1984 sent og optrådte i svag styrke.

Udbredelsen og styrken af de nævnte sygdomme i bederoer fremgår af følgende oversigt:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af						
Angrebsgrad:	mangan- mangel	magne- sium- mangel	bor- mangel	virus- gulsot	violet rodfilt- svamp	meldug
0%	21	17	21	1	25	16
1-9%	14	16	7	8	2	14
10-24%	1	3	1	7	-	2
25-49%	-	-	1	9	-	2
50-100%	1	1	1	17	1	1
Styrke:						
Intet	17	14	16	2	19	13
Svagt	10	17	8	21	2	15
Middel	4	2	1	16	-	2
Kraftigt	-	-	-	2	-	-

I kartofler har udbredelsen og styrken af knoldsygdomme været følgende:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af					
Angrebsgrad:	vådråd	kartoffel- skurv	rodfilt- svamp	kartoffel- skimmel	ringrust
0%	10	3	8	3	13
1-9%	8	11	5	11	2
10-24%	1	3	2	3	-
25-49%	-	1	2	1	-
50-100%	-	-	1	-	-
Styrke:					
Intet	9	3	8	4	13
Svagt	7	9	8	11	2
Middel	2	5	2	3	-
Kraftigt	-	1	-	-	-

Angreb af kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*) i knolde har været ret udbredt i år, hvilket skyldes den megen nedbør i august-september, der vanskeliggjorde bekæmpelsen. Et kraftigt angreb af kartoffelskurv (*Streptomyces scabies*) rapporteres fra Vestjylland, ellers har angrebene grundet det fugtige vejr været moderate. Rodfiltsvamp (*Rhizoctonia solani*) var udbredt i flere marker, men optrådte overvejende i svag styrke. Øvrige knoldsygdomme har kun optrådt i mindre udstrækning og i svag styrke.

SKADEDYR I LANDBRUGSAFGRØDER

Vurderingerne er baseret på indberetninger fra 38 planteavlskonsulenter

SKADEDYR I KORN OG GRÆS

Smælderlarver (*Agriotes spp.*) i korn og græs har som i fjor ikke været særlig udbredt og optrådt med meget svage angreb. På Bornholm er dog rapporteret om ret stærke angreb i korn efter ældre græsmarker. Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*) i græs har ligeledes været lidt udbredt og optrådt i svag styrke. Ud fra undersøgelser forventes mindre angreb i dette efterår og det kommende forår end sidste år.

Fritfluer (*Oscinella frit*) i græs har i modsætning til i 1984 overvejende optrådt i svag styrke. På Bornholm og i Østjylland er rapporteret om angreb i vinterhvede efter sent ompløjet frøgræs.

Udbredelsen og styrken af de nævnte skadedyr fremgår af oversigten:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af				
Angrebsgrad:	smælderlarver, korn	smælderlarver, græs	stankelbenlarver, græs	fritfluer, græs
0%	32	33	25	16
1-9%	3	2	3	14
10-24%	-	-	2	4
25-49%	-	-	3	1
50-100%	1	1	1	3
Styrke:				
Intet	19	20	16	9
Svagt	3	2	4	18
Middel	-	-	3	1
Kraftigt	-	-	-	-

SKADEDYR I VINTERRAPS SAMT I HVID- OG RØDKLØVER

Rapsjordlopper (*Psylliodes chrysocephala*) og kåltrips (*Thrips angusticeps*) i vinterraps har ikke været noget problem, dog betegner én enkelt konsulent i Sydsjælland angrebsstyrken af rapsjordlopper som middel.

Blandrandbiller (*Sitona spp.*) optrådte i mange hvid- og rødkløvermarker, og 67% af konsulenterne betegner angrebsstyrken som middel - kraftig. Kraftige angreb rapporteres fra Møn, Sydsjælland, Vestjylland og Salling.

Bladrandbillerne er nu gået i hi, men med det udvidede ærteareal er det måske en skadegører, der igen skal holdes øje med i 1986.

Udbredelsen og styrken af de nævnte skadedyr fremgår af oversigten:

Angrebsgrad:	Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af		
	rapsjord- lopper, vin- terraps	kåltrips, vinterraps	bladrandbiller hvid- og rød- kløver
0%	28	26	4
1-9%	4	5	6
10-24%	1	-	5
25-49%	-	-	11
50-100%	1	1	13
Styrke:			
Intet	16	14	3
Svagt	4	5	9
Middel	1	-	20
Kraftigt	-	-	4

SKADEDYR I RODFRUGTER

Knoporme (*Agrotis segetum*) i kartofler og gulerødder forekom kun i færre marker og med svagere angreb.

Angrebet er langt svagere end i tørkeåret 1976, hvor 74% af angrebene betegnede som stærke.

Gulerodsfluens 2. generation (*Psila rosae*) har været set i flere gulerodsmarker, men med intet-svagt angreb i 87% af indberetningerne. På Samsø er dog set større flyvning.

Nematoder (*Heterodera carotae*) i gulerødder. Der er rapporteret om kraftigt angreb i Midtjylland, men angreb forekommer også i nogen grad på Lammefjorden.

Udbredelsen og styrken af de nævnte skadedyr fremgår af oversigten:

Antal konsulentbesvarelser med angivelse af gennemsnitlig angrebsgrad og -styrke af					
Angrebsgrad:	knoporme, kartofler	knoporme, gulerødder	gulerods-fluer, gulerødder	nematoder, gulerødder	agersnegle
0%	11	10	10	12	9
1-9%	13	6	4	2	17
10-24%	1	-	2	-	5
25-49%	1	1	1	-	1
50-100%	-	-	-	-	1
Styrke:					
Intet	10	8	8	10	7
Svagt	12	6	5	-	13
Middel	1	1	2	-	8
Kraftigt	-	-	-	1	2

ANDRE FORHOLD

I oktober måned har der været mange indberetninger om angreb af agersnegle (*Agriolimax spp.*), især fra de sydlige egne, men også fra områder spredt over hele landet. Angrebene er stærkere end i de senere år, hvilket skyldes den fugtige sommer og et relativt fugtigt efterår. Især hvor forfrugten har været ærter, kløver eller raps, er der set angreb. Direkte såning fremmer angreb, men også ved anden jordbehandling er angreb forekommet.

Fra Kolding berettes, at angreb især er set i hvede efter græsfrø og efter vinterraps, og særlig hvor jorden er pløjet og sået med rotorharve. En del marker i området på meget svær lerjord er omsået. Fra Møn berettes om, at effekten af blåsten i vintersæd har været bedst ved sprøjtning tidlig morgen og næsten virkningsløs ved aftensprøjtning. I Sønderjylland er angrebene især set på knoldede jorder.

I vinterhvede har der ligeledes være indrapporteringer om brune bladspidser, der skyldes vindslid.

På grund af tekniske vanskeligheder på Meteorologisk Institut er der ingen meteorologisk oversigt for oktober måned. Denne udsendes ved en senere lejlighed.

Venlig hilsen

Planteværnscentret